

برگزاری سمینار برگزاری کنفرانس زنان ایرانی و جایگاه آنان در هنر

کنفرانس «زنان ایرانی و جایگاه آنان در هنر» به ابتکار سفارت ایران در ایتالیا و با همکاری رایزنی فرهنگی این سفارت در تاریخ 21 مهر ماه سال جاری با حضور جمعی از سخنرانان برجسته از ایران و ایتالیا در دانشگاه سن دومینیکوی رم برگزار گردید. در این رویداد فرهنگی و هنری که با پیام محمدرضا صبوری سفیر ایران در ایتالیا آغاز شد به بررسی نقش و تأثیر زنان ایرانی در عرصه‌های مختلف هنری پرداخته شد و دیدگاه‌های متنوعی از سوی اساتید و پژوهشگران زن ایرانی و ایتالیایی ارائه گردید.

این کنفرانس فرصتی مغتنم برای تبادل فرهنگی و هنری میان ایران و ایتالیا و نیز گامی مؤثر در راستای معرفی ظرفیت‌ها و دستاوردهای زنان هنرمند ایرانی در سطح بین‌المللی به شمار می‌رود.

در پایان کنفرانس، دو تن از بانوان هنرمند و نوازنده نیز با اجرای قطعاتی فاخر، به این مراسم جلوه‌ای ویژه بخشیدند و جلوه‌هایی از هنر موسیقی بانوان ایرانی را به نمایش گذاشتند.

مشروح گزارش:

کنفرانس «زنان ایرانی و جایگاه آنان در هنر» با حضور جمعی از سخنرانان برجسته از ایران و ایتالیا در رم برگزار گردید. در این رویداد فرهنگی و هنری، که با پیام محمدرضا صبوری سفیر ایران در ایتالیا آغاز شد به بررسی نقش و تأثیر زنان ایرانی در عرصه‌های مختلف هنری پرداخته شد.

محمدرضا صبوری سفیر ایران در ایتالیا با ارسال پیامی به این کنفرانس، به جایگاه تاریخی و ارزشمند زنان ایرانی در عرصه هنر و فرهنگ اشاره کرد و تأکید نمود که زن ایرانی از دیرباز نقشی اصیل و ماندگار در هنرهای چون شعر، موسیقی، نگارگری، قالببافی و صنایع‌دستی داشته است؛ نقشی که اگرچه در بسیاری موارد بی‌صدا بوده، اما آثار آن همچنان زنده و جاری است.

با گذر زمان، حضور زنان نه تنها کمرنگ نشده بلکه شکوفاتر و جهانی‌تر شده است. امروز زنان ایرانی در حوزه‌هایی چون سینما، تئاتر، نقاشی، عکاسی، خوش‌نویسی، ادبیات و هنرهای دیجیتال، آثاری برجسته خلق کرده‌اند و جوایز بین‌المللی متعددی را از آن خود کرده‌اند.

در عرصه صنایع دستی نیز زنان نقش اصلی را ایفا کرده‌اند و هنرهایی مانند قالیبافی، سوزندوزی و سفال‌گری، نه تنها میراث فرهنگی، بلکه جلوه‌ای از خلاقیت زن ایرانی هستند.

سفیر ایران همچنین به دستاوردهای زنان در عرصه ورزش اشاره کرد و موفقیت آن‌ها در رشته‌های مختلف را نمادی از توانمندی، اراده و تصویر نوین زن ایرانی دانست.

در جمع‌بندی، ایشان بر این نکته تأکید کردند که حضور زنان در هنر، ورزش و اجتماع، حضوری کیفی و تأثیرگذار است. زن ایرانی امروز خالق، روایت‌گر و سازنده معناست؛ و در دنیای امروز، هنر زنان می‌تواند پلی برای گفت‌وگو و همزیستی فرهنگی میان ملت‌ها باشد. آقای صبوری در پایان ضمن تشکر از سخنرانان و مشارکت کنندگان کنفرانس، این رویداد را فرصتی ارزشمند برای معرفی ظرفیت‌های زنان ایرانی دانست.

آیدین مهدیزاده مدیرکل هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی سخنران بعدی بود که به شکل برخط در این کنفرانس سخنرانی نمود.

مهدیزاده ضمن ابراز خرسندی از برگزاری این کنفرانس در ایتالیا با موضوع مهم و چالش‌برانگیز «زنان و هنر»، تأکید کرد که هنر، پدیده‌ای انسانی، عمومی و جهانی است و نادیده گرفتن نگاه و ظرفیت زنان در این عرصه، به معنای درک ناقص از کهنکشان هنر خواهد بود.

وی اظهار داشت که هنر امروز، نیازمند پرداختن به ابعاد روان‌شناختی و شناختی است و تفاوت‌های جنسیتی، افق‌های تازه‌ای در فهم جهان و موضوعات مغفول ایجاد می‌کند.

مدیرکل هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در بخش دیگری از سخنرانی خود، به نقش پررنگ زنان در هنرهای تجسمی ایران اشاره کرد و بیان داشت که در برخی عرصه‌ها مانند **نگارخانه‌داری و مدیریت هنری**، زنان حتی از مردان پیشی گرفته‌اند، به طوری که بیش از ۸۰ درصد از فعالان این حوزه را زنان تشکیل می‌دهند. ایشان این موفقیت را به روحیه پرورشی، حمایت‌گر و انسان‌ساز زنان ایرانی مرتبط می‌دانند که نقش مؤثری در رشد نسل جدید هنرمندان ایفا کرده‌اند.

در پایان، ایشان ابراز امیدواری کرد که این سمینار به فرصتی سازنده برای تبادل اندیشه و همکاری میان هنرمندان ایران و ایتالیا تبدیل شود و از توجه حضار تشکر می‌نمایند.

خانم هانیه قصابیان نقاش، طراح گرافیک و انیماتور ایرانی متولد و مقیم ایتالیا سخنران سوم بود که با گذار به تاریخ ایران و اسلام به جایگاه بالای زنان در جامعه ایرانی و اسلامی پرداخت و به اهمیت این جایگاه در فرهنگ، آثار اسلامی، قرآن، شعر و ادب فارسی اشاره نمود.

وی در ادامه اظهار داشت من دانشجوی رشته پزشکی مولکولی هستم و عضوی از پروژه ای می باشم که صرفاً متشکل از زنان است. اسم پروژه مزبور Haniviridae است.

من از زنانی همچون حضرت خدیجه، حضرت فاطمه و حضرت زینب الهام گرفته ام که تاریخ را نوشتند و هیچ وقت «زن بودن» را به مفهوم «محدود بودن» نسبت نداده ند.

بر خلاف روایت رسانه های غربی، زنان ایرانی همواره از حقوق اجتماعی و سیاسی برخوردار بوده اند. برای اثبات این سخن کافی است به استوانه کوروش بیندیشیم.

در مدرسه به من می گفتند که زن در جایگاهی برابر با مرد نیست، اما در خانه در مورد قدرت و اهمیت خدیجه زن پیامبر حضرت محمد(ص) صحبت می کردند. خداوند در قرآن با همه حرف می زند، چه با زنان، چه با مردان. اسلام حقوق زیادی به زنان اعطا کرده است. ایرانی بودن و مسلمان بودن من را نجات داد.

در مدرسه مفهوم «استفاده ابزاری از یک زن» را یاد گرفتم، اما در خانه به من می گفتند که زنان بخشی جدایی ناپذیر از جامعه هستند.

خانم سونیا دهقان. پیانیست ایرانی مقیم ایتالیا سخنران بعدی بود که ضمن ابراز خوشحالی از حضور در سمینار و گفتگو با اساتید و حضار در ایتالیا، با تأملی انسانی به موضوع صلح و رنج های ناشی از جنگ، به ویژه برای کودکان، اشاره کرد و از حضار دعوت کرد تا یک دقیقه سکوت به احترام جان باختگان جنگ ها داشته باشند.

در ادامه، خانم دهقانی از مسیر شخصی خود در دنیای هنر سخن گفت. او با حمایت خانواده اش در شیراز وارد دنیای موسیقی و نوازندگی پیانو می شود و برغم شرایط جنگ ایران و عراق به یادگیری موسیقی می پردازد و بعدها به دلیل شرایط زندگی و ازدواج، به ایتالیا مهاجرت کرد.

ایتالیا برای وی همچون وطن دوم است؛ سرزمینی با فرهنگی غنی، تاریخی پرارزش و مردمی با رفتار انسانی که فرصتی دوباره برای دنبال کردن علاقه‌اش به موسیقی به او داد. در سال 2013، او تحصیل در رشته آهنگسازی را در کنسرواتوار روسسینی در شهر پزارو آغاز کرد و با اساتید برجسته‌ای هنر در ایتالیا آشنا شد که نقش مهمی در مسیر هنری‌اش داشتند.

پنجمین سخنران خانم توکا ملکی / کیوریتور نمایشگاه ایران، که به شکل برخط در این کنفرانس حضور پیدا کرد به گزارش زنان و پژوهشگران هنرهای مدرن پرداخت و اظهار داشت:

نمایشگاه زنان به روایت گنجینه موزه هنرهای معاصر تهران از آن جهت دارای اهمیت است که بازخوانی حضور زن ایرانی در هشتاد سال کنش هنر نوگرا، نکات مهمی را برای جستجوگران و پرسشگران از هنر و زنان در ایران به ما یادآور می‌شود. می‌دانیم که زنان در سال‌های اولیه نقاشی و مجسمه‌سازی نوگرایی ایران به سختی فضا و جای خود را باز کردند.

در ابتدا نقاشان و اساتید معدودی بودند اما بعدها شاگردان زیادی تربیت کردند و توانستند جایگاه خود را در این گونه هنری رو به رشد کاملاً باز نمایند. اکنون می‌توانیم کاملاً مستند و تاریخی، یک حضور جدی در هنر ایران را بازخوانی کنیم و این نمایشگاه، ویرینی عینی از یک کتاب بلند کنشگری زن ایرانی است که هنوز هم ادامه دارد و به آینده می‌اندیشد.

آخرین سخنران خانم مینا محمدی استاد دانشگاه تهران بود که به شکل برخط در این کنفرانس سخنرانی نمود. خانم محمدی سخنرانی خود را با عنوان درنگی نظری بر شکوه هنری یک هنرمند زن ایرانی ارایه نمود و به بررسی یکی از چهره‌های برجسته هنر معاصر ایران، **منیر شاهرودی فرمانفرمائی**ان، پرداخت و اظهار داشت منیر فرمانفرمائی‌ان هنرمندی که با تلفیق سنت‌های ایرانی و زبان هنر مدرن، نقشی مهم در شکل‌گیری هنر معاصر ایفا کرده است.

منیر، متولد قزوین در سال ۱۳۰۱، با بهره‌گیری از تکنیک‌های سنتی مانند آینه‌کاری، نقاشی پشت شیشه، خاتم و هندسه اسلامی، آثاری خلق کرد که مرز میان سنت و مدرنیسم را از میان برداشتند. او آینه‌کاری را از تزئینات معماری به سطح هنر تجسمی مستقل آورد و با بهره‌گیری از مفاهیم عرفانی مانند وحدت در کثرت، بیننده را به تجربه‌ای چندبعدی از نور، فضا و حرکت دعوت کرد.

شباهت آثار او با مکتب کوبیسم در سه بخش قابل توجه است

۱. تجزیه فرمها

۲. چندوجهی گرایی و همزمانی تصویر

۳. القای حرکت و پویایی

با این حال، منیر برخلاف کوبیست‌ها، از این فرمها برای بیان مفاهیم معنوی و فلسفی الهام گرفته از عرفان اسلامی استفاده کرد. آثارش، همزمان "محلی" و "جهانی" هستند و با درخشش در موزه‌هایی چون گوگنهایم، جایگاه بین‌المللی او را تثبیت کرده‌اند.

در نهایت، منیر فرمانفرمائی با آثاری اصیل، نوآورانه و پر از ظرافت و معنا، الگویی الهام‌بخش برای هنرمندان زن و هنر معاصر ایران باقی مانده است. او نشان داد که بازخوانی خلاقانه سنت، می‌تواند دریچه‌ای به آینده هنر بگشاید.

در پایان کنفرانس و با فراخور عنوان آن دو تن از بانوان هنرمند و نوازنده ایرانی خانم‌ها افتخاری و اطهری نژاد با اجرای قطعاتی فاخر با سازهای قانون و تنبک به این مراسم جلوه‌ای ویژه بخشیدند و جلوه‌هایی از هنر موسیقی بانوان ایرانی را به نمایش گذاشتند.

گالری تصاویر:

 سفارت جمهوری اسلامی ایران
 رم

بخش دیپلماسی عمومی و رسانه ای - رم